

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Miljøvern avdelingen

Vannregionmyndigheten for vannregion Glomma,
Østfold fylkeskommune
Postboks 220
1701 SARPSBORG

Deres ref.:	Deres dato:	Vår ref.:	Saksbehandler:	Dato:
2010/532	21.12.2010	2010/27045-7 M-NA	Leif Nilsen	21.06.2011

HØRINGSUTTALELSE TIL PLANPROGRAM - FORVALTNINGSPLAN FOR VANNREGION GLOMMA 2016 - 2021

Innledning

Fylkesmannen har medvirket i arbeidsgruppen til vannregionmyndigheten, og har gitt innspill underveis i prosessen med utarbeidelsen av planprogrammet for Vannregion Glomma. Vi vil innledningsvis gi uttrykk for at planprogrammet er lettlest og oversiktlig. Modellen for organisering av arbeidet innenfor vannregionen støtter vi. I det etterfølgende kommer vi med noen forslag til forbedringspunkter til planprogrammet.

Frister

Det fremgår at MD og OED har forlenget fristene med hensyn på gjennomføring av oppgaver med et halvt år fra utgangen av desember 2011 til 1. juli 2012. Dette gjelder karakteriseringen og økonomisk analyse.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus vil arbeide for å ferdigstille karakteriseringen innen 2011, og også klassifiseringen i løpet av året, så langt klassifiseringsverktøyet er på plass. Vi mener at vi har fått involvert de lokale myndighetene med deres lokalkunnskap i arbeidet som har pågått fra våren 2011 i de nye vannområdene.

Overvåkingsprogrammet med frist innen 1.juli. 2011 og med en ferdig utarbeidet regional plan innen 31.12.11 bør flyttes til 2012. Det er viktig at karakterisering og klassifisering gjennomføres først, og at overvåkingsprogrammene kommer som en naturlig oppfølging av disse.

Organisering og ansvar på lokalt nivå i vannområdene.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har lagt stort vekt på å få til en lokal forankring av arbeidet med vannforskriften. Kommunene i Oslo og Akershus er med i alt 8 vannområder hvor det med få unntak allerede er kommet på plass politiske styringsgrupper på ordførernivå og ansatt egen prosjektleder.

Vannområdene vil være den viktigste arenaen for arbeidet med å skape et godt og bærekraftig vannmiljø. Vannområdeutvalgene med underliggende fag- og temagrupper vil være en arena hvor ulike interesser samordnes på grunnlag av lokale forhold og kunnskap, og hvor det kan skapes engasjement for å oppnå målene om et godt vannmiljø. Vannområdeutvalgene vil stå

sentralt i det videre arbeid med tiltaksrapportering fra de ulike sektorene og være en pådriver for gjennomføringen av tiltakene. Det er derfor svært viktig at planprogrammet tydeliggjør roller og oppgaver til vannområdeutvalgene, og støtter opp under arbeidet i vannområdene.

Det er opprettet et prosjektlederforum bestående av prosjektlederne i vannregionen. Prosjektlederne i vannområdene er sentrale personer i arbeidet med forvaltningsplanen og vannforskriften. Dette forumet har stor betydning for felles skoloring og faglige drøftinger vannområdene i mellom. Det er derfor viktig å styrke arbeidet i dette forumet.

Fylkesmannens rolle bør konkretiseres bedre i planprogrammet. Fylkesmannen har en viktig miljøfaglig rolle i arbeidet med karakterisering og klassifisering av vannforekomstene, og i det etterfølgende arbeidet med overvåking og tiltaksanalyse.

Fylkesmannen vil bistå vannområdene gjennom deltakelse i styringsgrupper og underliggende prosjekt- og faggrupper. Miljøinformasjon og oppdatering av nasjonale databaser vil også være sentrale oppgaver for Fylkesmannen. Fylkesmannen har en svært viktig rolle som sektormyndighet innenfor landbruket, ikke minst gjennom virkemidlene i Regionalt miljøprogram.

Finansiering av planarbeidet

Finansiering og usikkerheten rundt dette burde være omtalt. Det er fortsatt uavklart hvilke ressurser staten vil sette inn i arbeidet. Dette er en viktig oppgave som det må arbeides intensivt med fremover – ikke minst på landbrukssektoren.

Vi vil også peke på at en statlig medfinansiering av prosjektlederstillingene i planperioden må prioriteres.

Kostnadseffektivitet og virkemiddelbruk

Planprogrammet bør være enda tydeligere på at det er kostnadseffektivitet som er det bærende prinsipp for helhetlige tiltaksanalyser. Det må fokuseres på betydningen av å forbedre og styrke nødvendige virkemidler for å oppnå dette. I tillegg må bruken av virkemidler målrettes og styres inn i mye sterkere grad til de områder som har mest behov for utslippsreduksjoner.

Planprogrammet bør definere forskjellen i begrepslisten mellom kostnytte og kostnadseffektivitet da disse begrepene brukes noe om hverandre, og det oppstår fort uklarheter i hva som legges i de forskjellige begrepene.

Brukerinteresser og brukermål

Brukerinteresser og brukermål må vektlegges i større grad da dette blir avgjørende for oppslutning og lokal medvirkning om arbeidet med en helhetlig vannforvaltning.

Kommunene har tradisjonelt rettet sitt arbeid inn mot konkrete brukermål i form av god badevannskvalitet, egnethet til fiske og friluftsliv og jordvanning m.v. Brukermål vil være lettere å kommunisere til befolkningen og få oppslutning om enn mer kompliserte økologisk begreper.

Målsettingen med vannforskriften må være å oppnå en bærekraftig bruk av vannforekomstene. Planprogrammet bør derfor si noe om at det blir viktig å koble vannforskriftens mål om økologisk og kjemiske mål til lokale brukermål der dette er mulig.

Informasjon

Det må legges vesentlig vekt på informasjon og synliggjøring av arbeidet gjennom media. Den viktigste arena for informasjonen vil være på vannområdenivå. Det må derfor stilles ressurser til vannområdene for at disse kan ivareta informasjonsbehovet og dermed skape forståelse for og oppslutning om arbeidet.

I tillegg til informasjon gjennom Vannportalen, bør vannområdene kunne drifte egne nettsider med lokal vinkling av stoffet rettet mot innbyggerne i vannområdet. Det må vektlegges å være synlig i lokale media som aviser, lokalradio/TV og på lokale arrangementer. Dette bør inngå i den informasjonsstrategien som skal utarbeides, og som skal legges til grunn for vannregionmyndighetens og fylkenes arbeid med forvaltningsplanen.

Klassifisering av vannforekomstene

Klassifiseringen hvor en fastsetter tilstandsklasse for vannforekomstene på grunnlag av biologiske kvalitetselementer er faglig utfordrende. Fylkesmannen vil være avhengig av fagpersonale/konsulenter med kompetanse og kapasitet til å gjennomføre dette arbeidet. Blant annet er indeksen for begroingsalger (PIT-indeksen) fortsatt under utvikling.

Det er relativt få aktører i konsulentmarkedet som har kompetanse på de biologiske indeksene. Vi har fått innspill fra konsulenter som etterlyser opplæringstilbud. Det er viktig å styrke konsulentmiljøet slik at dette ikke blir en flaskehals i arbeidet med karakterisering og senere overvåking av vannforekomstene, samt behovet for å sikre en reell konkurranse i anbudsrunder.

Andre kommentarer

- Planprogrammet bør ha en bedre klargjøring av hva en økonomisk analyse innebærer
- Grunnvann er en viktig del av vannforvaltningen, men er ikke beskrevet i planprogrammet. Det bør gjennomføres en kartlegging av grunnvannsforekomstene i samarbeid med NGL.
- Klimatilpasninger kan få betydelige konsekvenser og øke behovet for nye tiltak og virkemidler. Det fremgår at planprogrammet at en vil vurdere dette nærmere i den kommende planprosess.
- Planprogrammet bør også ta opp behovet for at FOU effektiviseres slik at forskningsbehov identifiseres og samordnes for å bidra til bedre løsninger og kostnadsbesparelser

Med hilsen

Anne-Marie Vikla
fylkesmiljøvern sjef

Leif Nilsen
vassdragsforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Kopi til:

Akershus fylkeskommune Postboks 1200 Sentrum 0107 Oslo